

תכנית מתאר באר שבע

סטודיו אורבנוף

יתקבל באמצעים הבאים: נטיעת עצים, דגש על הצללת הרחוב באלמנטים טבעיים או בנויים, ברחובות קיימים תהיה הצרה של חתך המיסעה למינימום ההכרחי.

יצירת תוכנית אב לניהול מי נגר

תוכנית אב לניהול נגר תשמש כלי לתכנון העיר, תזין את תוכנית המתאר, תנחה תוכניות בינוי ערים שבתכנון, ותזהה הזדמנויות בפרויקטי תשתית לחיזוק השלד הנופי והמרחב הציבורי של העיר.

תכנון בתפיסה אגנית של מיקרו אגני ניקוז (MICRO BASINS)

הבינוי הותיק בבאר שבע חסם ואדיות, לא איפשר ניקוז טבעי של הדרכים לוואדיות וניצול של מי הנגר העילי לפיתוח המרחב הציבורי. איתור היובלים הקדומים וחשיפתם, תוך ארגון מחדש של הרחובות כך שינקזו לוואדיות, יאפשר ליובלי הנחלים החודרים לתוך העיר להפוך לעורקים ירוקים המקדמים התחדשות ויצירת מגוון מינים.

בשכונות הישנות וסביב אזור מרכז הפעילות, ירוד ומוזנח. שטחי בור וגינות יבשות יוצרים תחושה של שימוון ומדבר בלב העיר. תוכנית המתאר של באר שבע מציעה תפיסה חדשנית של המרחב העירוני המבוססת על שילוב תשתיות, תיעול מי הנגר ויובלי הנחלים ליצירת רשת ירוקה של שצ"פים המתחברת עם המרחב הנופי ההיקפי. מרכיבי התכנון המוצע:

יצירת שלד ירוק עירוני

התכנון המוצע מציע קשר של מערכות השצ"פים השכונתיות באמצעות רחובות ירוקים. הירוק

העיר החדשה של באר שבע נבנתה על פי תוכנית של "עיר גנים" פרברית, בה בתים צמודי קרקע מפוזרים במרחקים גדולים זה מזה. השכונות החדשות, שניבנו החל משנות ה-60 של המאה ה-20, נפרסו אף הן במרחב המדברי ללא יצירת זיקה לנוף או תשתית נופית שמחברת את חלקי העיר השונים האחד עם השני. חזון "שכונות הגנים" שקודם ע"י מוסדות התכנון בעשורים הראשונים שלאחר קום המדינה, לא יכול היה להצליח בהקשר המדברי של באר שבע מסיבות רבות. המרחב הציבורי בעיר כולה, במיוחד

סטודיו אורבנוף - ליאור לווניגר. מתכנן אחראי: אדר' נוף רוני גורן. יום: מנהל התכנון בשיתוף עם עיריית באר שבע.

תכנון נופי במסגרת תוכנית מתאר העיר אלעד

אדריכלות נוף - טוך-סרגוסי

ומקפידה על מרחב של ריאות ירוקות סובבות לעיר ולמטרופולין תל אביב.

- תוכנית המשתמשת באופן מושכל בשטחים הפתוחים הקיימים בעזרת חיזוק הרצף ותוספת שטחים פתוחים בהיקף.
- תכנון מערכת ירוקה איכותית המתייחסת לצרכים נופיים ותרבותיים וגם לצרכים מיוחדים שהוגדרו על ידי התושבים החרדים.
- "מערכת משמרת": שימור נחל קולה ונחל מזור. הדגשה ופיתוח של יער קהילתי אלעד וגריעה מיער נחשונים לטובת פיתוח ושמירה על חלקו המפותח.
- "מערכת פעילה": סובב אלעד - טיילת היקפית להולכי רגל ואופניים מחברת פנימה לעיר והחוצה למערכת האזורית. הגדלת הפארק העירוני, תוספת שצ"פים שכונתיים בתפר בין הקיים למתוכנן.
- חיזוק הקשר פנים-חוץ ויצירת תוכנית של עיר העומדת "פנים אל פנים" - בפני עצמה ובפני סביבתה.

- טבעי גבוה מהמוצע בארץ. מכאן בא הצורך בתוכנית מתאר חדשה ומודרנית.
- במצב הקיים חסרים לפי התקנים כ-218 דונם שצ"פים. אלעד פרושה על רכס ההר וזוכה בפתיחות אל נוף רבגוני מכל צדדיה. היא מוקפת ביערות, באתרי עתיקות, בגנים לאומיים ובשבילי טיול ואופניים. הנגישות אל השטחים הירוקים מחוץ לעיר אינה מיידית. אין מערכת שבילים וקשרים. דרך בטחון וגדר מקיפים את העיר.
- הבסיס לתכנון, בשונה מתוכניות מתאר אחרות, אינו יעד האוכלוסייה אלא ההגדרה של כושר הנשיאה של השטח הסובב על-פי מידת הרגישות הנופית, החזותית והאקולוגית. בהתאם לכך ובהמשך, הוגדר מספר התושבים אליו מתכוונים. החלופה הנבחרת התקבלה על בסיס ניתוח של השטחים הסובבים והקשר בינם לבין העיר.
- תוכנית המתבססת על פוטנציאל השטחים המקיפים אותה ומשתלבת בסביבתה, תוך שמירת האיזון שבין הפיתוח לבין השימור.
- תוכנית השומרת על הצרכים האזוריים

העיר אלעד תוכננה במקור כעיר חילונית הקשורה למטרופולין תל אביב. בשנת 1995 הוחלט כי היישוב יהיה בעל צביון דתי-חרדי. אוכלוסיית העיר מונה כיום כ-42,500 נפש ומתאפיינת במשפחות ברוכות ילדים עם גידול

משרד אדריכלות נוף - טוך-סרגוסי בע"מ. יום: מנהל התכנון.